

[Hans Hansen.]

automatisk Prioritetsgælden i Vejret i gode Tider og skaber Grundlag for, at Landbrugets Udøvere i nedadgående Tider bliver en Slags Rentehovbønder paa deres egne Ejendomme. Ejendomsbesiddere kan ikke gøre Laan i Nedgangstider, men skal afbetale deres Gæld i Nedgangstider. Jo højere Produktionsevnen bliver under det System, der her er Tale om, desto voldsommere bliver de periodiske Kriser.

Dagens Gerning er ikke alene at yde de kriseramte en Haandsrækning, der maa samtidig brydes med dette fordærlige System ved at forhindre fremtidige Pant-sættelser særlig af Grundværdier, thi dette er det fundamentale for de tilbagevendende Kriser. Men skal der brydes med dette System, som er ganske ødelæggende, saa maa der begribeligvis tages tilbørlig Hensyn til bestaaende Gælds- og Ejendomsforhold, hvor man maa klare sig, hvem der i dette Øjeblik virkelig ejer Grundrenterne her i Landet, og hvem der indkasserer dem. Nu indbetaler alle de kriseramte Skødehavere af Jord Grundrenter til Kreditforeninger, Banker og Sparekasser, fordi de Menneskers Politik har drevet de faste Skatter ud og fordi de har modsat sig Grundskylden.

Vil Rigsdagen foretage disse Foranstaltninger i Anledning af Landbrugskrisen, saa vil den Rente- og den Udbyttebeskatning af Obligationer m. v., som der er Tale om i det foreliggende Lovforslag, være anvendelig til Kompensation af de Skatter, der nu sammen med Gældsbyrden trykker Erhvervet, og skal man finde en varig Løsning paa Landbrugskrisen, maa det ske paa Grundlag af de danske Husmænds Krav, saadan som det er fremsat ikke alene i Køge-Resolutionen, men Gang paa Gang. Det herskende System maa efter min Mening ændres i Retning af de Tanker, som fremgik af Grundskyldsudvalgets Henvendelse fornylig til den højtærede Statsminister, hvorefter der kræves Grundskyld til Afløsning af Told og Skat, hvilket er det samme, som Husmændene Gang paa Gang har krævet. Naturligvis maa der visse tekniske Foranstaltninger til og en forstandig Overgang, men vi kommer ikke udenom, at Brydningen af Systemet gaar i modsat Retning af den, som det foreliggende Lovforslag fra Regeeringspartiernes Side gaar ud paa.

Det er ganske klart, at der skal en Kursændring til, og jeg tror, at Lovgivningsmagten vil være nødsaget til inden længe at lytte til de Røster, der overalt ude i Landet udtaler Mistillid til Rigsdagens Evne til at løse Krisen. Alle de Krav, som kommer

udefra, gaar i Virkeligheden imod det, Lovgivningsmagten gennemfører. Befolkningen som Helhed ønsker ikke Statsstøtte, den ønsker kun at være fri for Statsstøtte. De foreliggende Forslag indeholder kun Bestemmelser om Statsstøtte, og da vi fra vor Side deler de Betragtninger, som indeholdes i den Henvendelse, jeg nævnte før fra Grundskyldsudvalget og i Køge-Resolutionen, er det givet, at vor Stilling til de foreliggende Lovforslag er den, at vi ikke kan andet end sætte os imod en Videreførelse af et System, der forværrer Krisen og bringer Landbruget ind i en forværret Situation sammen med Landets øvrige Erhverv.

Finansministeren (Bramsnæs): Jeg takker for den Velvillie, som Ordførerne for Socialdemokratiet og for det radikale Venstre har vist overfor de foreliggende Lovforslag og de finansielle Linier, som jeg har trukket op. Jeg tror ogsaa, jeg kan takke Ordførerne for de to andre Partier, Venstre og det konservative Folkeparti. I hvert Tilfælde erklærede de sig villige til Forhandling om de alvorlige Problemer, der foreligger.

For Venstres Vedkommende er der maaske ikke Grund til at haabe meget af denne Forhandling, idet jeg forstod Venstres Ordfører saaledes, at han hverken ønskede de foreslaaede Hjælpeforanstaltninger gennemført eller Dækning derfor. Ja, naar man er af den Anskuelse, at der ikke skal gøres noget som helst, kan jeg godt forstaa, at saa maa man ogsaa være imod Dækningslovsforslagene.

Hvad angaar de foreslaaede Maader at tilvejebringe Indtægterne paa, forstaaer jeg saa udmærket godt, at der kan rettes Anker imod dem. Det er neppe muligt at foreslaa en eneste Lov for forøgede Afgifter for Befolkningen, endsige et System af saadanne Afgifter, uden at der kan rettes Anker — og vel i mange Henseender begrundede Anker — derimod. Saadanne Anker er ogsaa blevet fremført mod disse Forslag. Jeg tror, at de i det væsentligste bunder deri, at det altid er en ubehagelig Situation for en Rigsdag, naar der skal bevilges nye Byrder for Befolkningen — det maa jo enhver vide. Det er ubehageligt for Befolkningen, og ingen har Lyst til at gøre den Slags Ting, hvis man kan blive fri for det, men det gælder om at forstaa, at vi er inde i en saadan Situation, at der maa ekstraordinære Foranstaltninger til, og naar der maa ekstraordinære Foranstaltninger til, tror jeg, at de fleste i denne Sal og i hele Rigsdagen vil være enige om, at